

GEMMA MIRALDA

A l'esquerra, Arnulfo Quimare i, a la dreta, Silvino Cubesare, fotografiats dimecres passat a Berga

ROSA M. BOSCH
Berga

Avui no he dormit bé, m'he llevat a les quatre..., tinc ganes de tornar a casa, ara ja toca plantar els fesols", comentava dimecres passat Arnulfo Quimare, que juntament amb Silvino Cubesare, dos dels millors corredors tarahumara del moment, ha passat uns dies a Berga després de participar a la Volta a la Cerdanya. Els tarahumara, un poble que viu a la serra del mateix nom, a l'Estat mexicà de Chihuahua, són coneguts per la seva velocitat corrent per la muntanya i han posat de moda el calçat minimalista, les sandàlies huaraches fetes amb pneumàtic i que es lliguen al turmell. A diferència d'altres atletes, la principal preocupació dels quals és millorar la seva marca, la prioritat d'Arnulfo és tornar a temps a Sorichique, a les Barrancas del Cobre, per cuidar els seus cultius que creixen a 2.400 metres d'altitud. En la gira per Espanya, han recaptat fons per alleujar l'economia familiar, basada en l'agricultura, i que s'està recuperant de temporades de sequera.

Arnulfo, de 34 anys, i Silvino, de 36, són rivals a casa, a les tradicionals curses de pilota que s'organitzen per celebrar la collita del blat de moro, a les Barrancas del Cobre, un conjunt de sis gorges més grans que la del Colorado, a l'Estat d'Arizona. "Competim un equip contra l'altre i podem estar corrent 200 quilòmetres darrere d'una pilota de fusta, de la mida d'una de beisbol, durant més de 20 hores. Tothom ens anima, es fan apostes i per aguantar bevem *pinole*, que és blat de moro torrat i barrejat amb aigua, i mengem *tortillas*, fesols...", relata amb extrema timidesa Silvino. Per a l'entrevista i per a les competicions van amb el vestit tradicional: la *pachala*, una brusa folgada de colors llampanants; el *huiburga*, un tapall

Els tarahumara Arnulfo Quimare i Silvino Cubesare culminen a Sant Joan Despí la seva gira per recaptar fons després d'anys de sequera

De la ultramarató als camps de fesols

GEMMA MIRALDA

Els corredors ensenyen les sandàlies amb què corren

LA CURSA

L'ultra Caballo Blanco

■ Micah True, *Caballo Blanco*, va impulsar el 2003 una ultramarató de 80 kilòmetres a Urique, a les Barrancas del Cobre, com a homenatge al poble tarahumara i per preservar les seves tradicions. Un dels objectius de la cursa és proporcionar aliments als tarahumara. La pròxima edició de l'ultra Caballo Blanco se celebrarà l'1 de març del 2015.

blanc; un mocador al coll, i als peus, les huaraches; tot plegat contrasta amb la vestimenta supertècnica i a l'última dels corredors d'aquí. Encara que d'estatura baixa i poc pes –Silvino comenta que no supera els 50 quilos–, exhibeixen unes cames musculoses.

La fama dels tarahumara va traspasar fronteres el 1993, quan un dels seus membres, Victoriano Churro, superats els 50, va guanyar la mítica Leadville de 100 milles (160 quilòmetres) dels Estats Units, i el seu company Cerrildo Chacarito va quedar segon. El 1994, un altre tarahumara, Juan Herrera, també va acabar en la primera posició. El llibre de Christopher McDougall *Nascuts per córrer* (La Campana)

La llar dels tarahumara

FONT: Google Earth

LV

Els tarahumara porten les sandàlies amb sola de pneumàtic que han inspirat corredors minimalistes

va provocar, el 2009, que es tornés a parlar dels tarahumara, castellanització de *rarámuri* ("els dels peus lleugers"), i irrompés amb força la tendència de córrer descalç o amb sabatilles minimalistes. Per als tarahumara no és qüestió de modes, és el que han calçat tota la vida; cadascú es fabrica les seves pròpies huaraches, en les quals s'ha inspirat

una firma americana per vendre sandàlies a uns 100 euros. Amb les seves huaraches, Silvino va quedar primer en la cursa minimalista de dissabte de Sant Joan Despí.

"Correm des de petits darrere de la pilota, per nosaltres és un joc, tenim poques diversions. Però no vaig començar a competir a les ultramaratons fins als 20 o 25 anys", diu amb escàs entusiasme Silvino. Arnulfo ha participat en proves a Colorado, Cincinnati i

"Podem córrer 200 quilòmetres darrere d'una pilota de fusta durant més de 20 hores"

aquest any en el seu viatge a Espanya amb Silvino ha corregut a Penyalogosa (Castelló), a Albacete i a la Volta a la Cerdanya. El millor resultat d'aquest tour per la Península el va aconseguir Silvino amb la seva segona posició en la Quixote Legend d'Albacete, de 154 quilòmetres i 8.220 metres de desnivell positiu, que va culminar en 16 hores i 42 minuts, l'1 de juny. A la Volta a la Cerdanya, Silvino es va perdre i Arnulfo va quedar en la posició 46 en la prova de 37 quilòmetres.

Dimecres passat al matí van sortir a entrenar-se per les muntanyes de Berga amb un grup de corredors entre els quals hi havia Núria Picas, l'atleta manresana que va camí de proclamar-se campiona del circuit internacional Ultratrail World Tour. Comenta Arnulfo que els seus habituals entrenaments són les pujades i baixades per les Barrancas del Cobre: a dalt, a 2.400 metres, hi ha casa seva, sense electricitat ni aigua corrent. Allà conrea mongetes, blat de moro, patates i blat; i a baix planta hortalisses. Quan el fred s'intensifica s'instal·la a l'habitatge que té a la zona inferior amb la seva dona i els seus quatre fills. El més gran, de 15 anys, ja ha començat amb proves de 60 quilòmetres. "Quan porto càrregues de 50 quilos de cereals o altres coses trigo més de quatre hores, però si vaig sense res, faig el recorregut en una hora".

Arnulfo i Silvino es coneixen des de fa molts anys i com que són de diferents pobles, Sorichique i Huisuchi, s'enfronten en les curses de la bola en les quals es juguen diners, però també roba i animals. Els vencedors són els herois locals.

Tots dos apareixen a *Nascuts per córrer*, on Christopher McDougall explica la història d'aquesta tribu de superatletes de Chihuahua. Un dels protagonistes centrals del llibre és Micah True, conegut com a *Caballo Blanco*, l'ultramaratonista de Boulder (Colorado) que s'instal·lava a temporades a les Barrancas del Cobre per aprofundir en la tècnica i l'estil de vida dels tarahumara. "*Caballo Blanco* vivia a cinc hores caminant de la meva comunitat, una de les vegades que vam coincidir en una cursa em va donar 100 pesos (poc més de cinc euros), era bona persona", murmura Arnulfo. *Caballo Blanco* volia passar els seus últims dies amb els tarahumara però va morir d'un infart el març del 2012, als 58 anys, mentre corria pel parc natural de Gila, a Nou Mèxic.●